

ПРОБЛЕМА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЇ В ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Маркевич В.Е., д.мед.н., професор

Кафедра педіатрії з курсом медичної генетики медичного інституту Сумського державного університету

Більше 10% дитячого населення в Україні мають хронічні захворювання травної системи. Причому тенденція до зростання захворюваності органів травлення спостерігається в усіх країнах, в тому числі і в високорозвинених. Поширеність виразкової хвороби у школярів України в останні 10 років збільшилася утричі. Пік захворюваності припадає на 9-11 років у дівчат і на 12-14 років у хлопчиків. Покращилася діагностика цих захворювань завдяки впровадженню в практику нових інформативних інструментальних, імунологічних, серологічних, бактеріологічних методів. Це змінило структуру гастроентерологічних захворювань у дітей і зростанням патології стравоходу не тільки за рахунок аномалій розвитку, але і тих, що супроводжуються порушенням його рухової функції. Неінфекційна гастроентерологія на наших очах (з 1983 року) багато в чому перетворилася в інфекційну.

В усіх країнах спостерігається стійка тенденція до зростання частоти алергічних захворювань шлунково-кишкового тракту. Причому поширеність алергічних уражень сягає 15%. У багатьох випадках не самі продукти є етіологічним чинником, а консерванти, смакові приправи та продукти хімічного захисту рослин, медикаменти. Причому, медикаменти, які вживає мати, що годує дитину грудним молоком, можуть викликати у дітей жовтяницю за рахунок пригнічення ферменту глюкуронилтрансферази (синдром Люсі-Дрисколла). Клінічні прояви у дітей при цьому різноманітні і можуть симулювати гастрит, гострий апендицит, панкреатит, кишкову непрохідність. Досить часто алергічні ураження є причиною синдрому мальабсорбції, виникнення дискінезії жовчних шляхів, транзиторної жовтяниці.

За останні 20-30 років змінилися не тільки уявлення по етіологію та патогенез багатьох захворювань шлунково-кишкового тракту, а і принципи їх лікування та профілактику. Незважаючи на наявність досить інформативних інструментальних методів дослідження в гастроентерології важливе значення мають і клінічні методи (збір анамнезу, огляд та об'єктивне обстеження дитини, аналіз лабораторних даних). Зростає роль діагностики та лікування захворювань органів травлення в амбулаторних умовах, і така тенденція буде зростати. Дитяча гастроентерологія поступово трансформується із стаціонарної в поліклінічну. Це вимагає від педіатрів високої компетенції в питаннях гастроентерології, доброго знання стандартів діагностики та лікування цієї групи захворювань.

В останні роки значно змінилися уявлення по патологію біліарної системи за рахунок відкриття впливу аномалій (положення, форми, будови, розміру, виникнення функціональних розладів моторики жовчного міхура) на патологію як печінки, так жовчного міхура. Розробляються нові підходи до лікування та профілактики захворювань гепато-біліарної системи.

Переглядається патогенез хронічного панкреатиту та розробляються протоколи його лікування. Зроблені значні зрушення і в діагностиці та лікуванні функціональних та запальних хвороб товстої кишки, розроблені критерії діагностики синдрому подразнення товстої кишки та хронічного коліту. Актуальними є проблеми терапії неспецифічного виразкового коліту, проблеми, спричинені мальабсорбцією, дисбактеріозом, паразитарними інфекціями.

Проведення науково-практичної конференції з проблем гастроентерології дозволить лікарям поділитися досвідом в діагностиці та лікуванню захворювань шлунково-кишкового тракту у дітей.